

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра гігієни, соціальної медицини, громадського здоров'я та медичної
інформатики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

« 03 » квітня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКСТРЕМАЛЬНА МЕДИЦИНА»

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація»

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

В.о. директора ННМІ

Начальник НМВ

Фролов Ю. А.

Зюзін В. О.

Оглобліна М.В.

Зюзін В. О.

Яремчук О.М.

Шкірчак С. І.

Миколаїв – 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Екстремальна медицина	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Фармація	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	2-й	
Навчальний рік	2023-2024	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	4-й	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити /90 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	18 год.	
	18 год. 54 год.	
Відсоток аудиторного навантаження	40%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Не має	
Форма підсумкового контролю	4-й семестр – Залік	

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з дисципліни «Екстремальна медицина» розроблена для студентів спеціальності 226 Фармація, промислова фармація другий (магістерський) рівень, та складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фармація» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 226 Фармація, промислова фармація. Дисципліна «Екстремальна медицина» є вибірковим компонентом освітньо-професійної програми та відповідно до навчального плану вивчається в IV семестрі.

Програма Екстремальна медицина розроблена :

- а) З урахуванням основних вимог міжнародних програм "Основи підтримки життя", "Перший на місці події", "Професійна підтримка життя" щодо володіння студентами навичками надання першої домедичної допомоги;
- б) Ґрунтується на вивченні студентами анатомії, нормальної фізіології, мікробіології, хімії, фізики та інтегрується з цими дисциплінами;
- в) Закладає основи вивчення студентами клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з домедичної допомоги в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності;

- г) Закладає основи формування уявлень про загальні принципи виникнення патологічних станів, окремих їх проявів та принципи надання допомоги.
- д) Закладає основи знань роботи лікувально-профілактичних установ їх структурну організацію.

Вивчення дисципліни «Екстремальна медицина» дозволяє сформувати фахівця здатного швидко та правильно зорієнтуватися у складній ситуації, не допустити фатальних помилок або втрати часу, здійснити першочергові кроки, що врятують життя людині і/або стануть добрим ґрунтом для її успішного лікування у стаціонарі. Добрі знання з домедичної допомоги дають змогу майбутньому фармацевту реалізувати не тільки професійний, але й людський обов'язок. Програма дисципліни « Екстремальна медицина » передбачає лекційні, практичні заняття та самостійну роботу студентів.

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). Програма навчальної дисципліни складається з 2 блоків.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Екстремальна медицина як предмет має на меті підготовку спеціалістів, які мають достатній обсяг теоретичних знань та практичних навичок для володіння методиками надання першої допомоги, що базується на вимогах міжнародних програм, які застосовуються при станах, що загрожують життю. Крім того, метою дисципліни є ознайомити студентів з роботою і структурною організацією лікувально-профілактичних установ.

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Екстремальна медицина» - формування у майбутніх фахівців знань умінь і компетенцій діагностування невідкладних станів, проведення лікувально-евакуаційних заходів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, надавати екстрену медичну допомогу.

2.2. Основні завданнями вивчення дисципліни «Екстремальна медицина» визначаються переліком невідкладних станів, які студент відповідно до ОКХ повинен уміти діагностувати, визначати тактику лікування та надання екстреної медичної допомоги відповідно до існуючих протоколів з медицини невідкладних станів:

Завдання навчання: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю:

2.3.Визначити основні принципи організації і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги в Україні;

2.4. Оволодіти навичками діагностики невідкладних станів на місці події у складі бригади екстреної медичної допомоги (лідер, учасник) та відділенні екстреної медичної допомоги багатопрофільної лікарні

2.6. Навчитися визначити протокол з медицини невідкладних станів, який найбільше відповідає симптомам постраждалого (пацієнта):

2.7. Надати екстрену медичну допомогу відповідно до визначеного протоколу з медицини невідкладних станів з виконанням адекватних маніпуляцій: асфіксія, гіпертонічний криз, гостра дихальна недостатність, гостре отруєння, електротравма, зовнішні кровотечі, зупинка кровообігу і дихання, коми, непритомність, опіки, переохолодження, утоплення, шоки та інше.

2.8. Опанувати організаційними принципами надання екстреної та невідкладної медичної допомоги і випадку надзвичайних ситуацій мирного часу;

2.9. Вивчити послідовність дій бригад екстреної медичної допомоги у випадку масових уражень;

2.10. Навчитись проводити медичне сортування постраждалих.

Передумови вивчення дисципліні (міждисциплінарні зв'язки).
Екстремальна медицина, як навчальна дисципліна:

2.11. Вона базується на вивченні студентами основних положень у галузі знань: охорони здоров'я, анатомії людини, біохімії, фізіології й інтегрується з цими дисциплінами;

2.12. закладає основи теоретичних знань та профілактичних навичок з організації і проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів, у тому числі з організації надання медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях природного і техногенно характеру та бойових умовах.

2.13. Формує методологічні основи клінічного мислення.

Очікуванні результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти мають:

- здатність розв'язувати типові та складі спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я;
- здатність особистості до організації інтегрального гуманітарного освітнього простору, формування єдиного образу культури або цілісної картини світу;
- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність до здійснення саморегуляції, ведення здорового способу життя;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність працювати в команді;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися і бути сучасно навченим;
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і обов'язків;
- здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів;
- здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги;
- навички надання екстреної медичної допомоги;

- навички виконання медичних маніпуляцій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- професійні та правові стандарти в повсякденній лікарській практиці;
- ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка, діагноз);
- проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах;
- професійні навички, медичні засоби, втручання та дії при оцінці функціонального стану порушень;
- оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах;
- організацію медичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах;
- цивільного населення і військ.

вміти:

- проводити первинний огляд постраждалих;
- проводити зупинку кровотечі;
- проводити медичну допомогу при пораненнях, переломах, вивихах, розломах;
- проводити медичну допомогу при термічних і хімічних ураженнях;
- проводити допомогу при найпоширеніших невідкладних станах;
- проводити медичну допомогу при масових ураженнях;
- проводити медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат;
- вміти організувати та проводити евакуацію пораненого;
- проводити профілактичну та медичну допомогу при бойовому стресі;
- проводити медичний, біологічний і психологічний захист населення;
- проводити цивільний захист лікувальних і фармацевтичних заходів;

мати компетенції

- про застосування знання з основ медичного забезпечення населення та військ для пропаганди збереження життя людини та врятування у невідкладному стані, а також використання основних принципів для мінімізації наслідків цих станів;
- про основні перспективні напрями розвитку основ медичного забезпечення населення та військ.

Розроблена програма відповідає освітньо-професійній програмі (ОПП) та орієнтована на формування компетентностей:

загальні (ЗК) – ЗК1, ЗК2, ЗК3 ОПП:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

фахові (ФК) – ФК 1, ФК2, ФК10, ФК14, ФК17, ФК22 ОПП:

ФК1. Навички опитування пацієнта.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК14. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК17. Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК22. Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

Відповідно до освітньо-професійної програми очікувані програмні результати навчання (ПРН) включають вміння ПРН19, ПРН20, ПРН21, ПРН26, ПРН27 ОПП:

ПРН19. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН20. Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.

ПРН21. Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т. ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН26. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі даних про стан здоров'я певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню, щодо:

- організації раціонального харчування, водопостачання;
- режиму діяльності та відпочинку;
- формування сприятливого виробничого середовища;
- первинної профілактики захворювань і травм;
- вакцинопрофілактики;
- профілактики шкідливих звичок;
- пропаганди здорового способу життя.

ПРН27. Здійснювати систему заходів первинної профілактики, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, та про наявність впливу на нього детермінант здоров'я, в умовах закладу охорони здоров'я та поза його межами використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню:

- санітарно-просвітніх заходів щодо попередження виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань, травм та пропаганди здорового способу життя;

– організації раціонального харчування, безпечних соціально-побутових умов, водопостачання; режиму діяльності та відпочинку.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема		Кількість годин			
		усього	лекції	практичні заняття	СРС
№	1	2	3	4	5
Блок 1					
1	Тема 1. Поняття етики та деонтології фармацевтичного працівника. Поняття домедичної допомоги. Загальні принципи організації невідкладного лікування. Правила обстеження потерпілих з невідкладними станами. Первинний та вторинний огляд. Домедична допомога у екстремальних умовах як академічна дисципліна. Поняття невідкладної домедичної допомоги. Сортування у випадку масових санітарних втрат.	12	2	2	8
Блок 2. Домедична допомога потерпілим в екстремальних випадках у бойових та небойових умовах.					
2	Тема 2. Методика та показання до проведення реанімаційних дій (непрямий масаж серця, дихання «з рота до рота», мішок «Амбу»	9	2	2	5
3	Тема 3. Дефібриляція. Види Дефібриляційних Пристроїв	9	2	2	5
4	Тема 4. Опіки, відмороження, променеві ураження	9	2	2	5
5	Тема 5. Переломи кісток. Класифікація переломів. Клінічні прояви при переломі кістки, способи інструментальної діагностики переломів. Принципи лікування переломів кісток. Визначення вивиху. Класифікація вивихів	10	2	2	6
6	Тема 6. Закриті пошкодження м'яких тканин: забій, струс, розрив. Клініка, діагностика закритих пошкоджень м'яких тканин. Перша медична допомога, принципи лікування.	10	2	2	6
7	Тема 7. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, абсцес, флегмона, гідраденіт	10	2	2	6
8	Тема 8 Утоплення. Визначення. Патофізіологія	10	2	2	6

	Лікування. Профілактика				
9	Тема 9 Кровотеча та крововтрата	11	2	2	7
10	Всього за курс:	90	18	18	54

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

№ з.п.	ТЕМА	Кільк. годин
1.	Тема 1. Поняття етики та деонтології фармацевтичного працівника. Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, симптоми та синдроми, діагностику, лікування. Домедична допомога у екстремальних умовах як академічна дисципліна. Поняття невідкладної домедичної допомоги	2
2.	Тема 2. Методика та показання до проведення реанімаційних дій (непрямий масаж серця, дихання «з рота до рота», мішок «Амбу»	2
3.	Тема 3. Дефібриляція. Види Дефібриляційних Пристроїв	2
4.	Тема 4. Опіки, відмороження, променеві ураження	2
5.	Тема 5. Переломи кісток. Класифікація переломів. Клінічні прояви при переломі кістки, способи інструментальної діагностики переломів. Принципи лікування переломів кісток Визначення вивиху.	2
6.	Тема 6. Закриті пошкодження м'яких тканин: забій, струс, розрив. Клініка, діагностика закритих пошкоджень м'яких тканин. Перша медична допомога, принципи лікування.	2
7.	Тема 7. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, абсцес, флегмона, гідраденіт	2
8.	Тема 8 Утоплення. Визначення. Патофізіологія Лікування. Профілактика	2
9.	Тема 9 Кровотеча та крововтрата. Принципи зупинення. Правила накладання джгутів	2
10.	Всього:	18

4.2. План практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кільк. годин
1.	Поняття невідкладної домедичної допомоги. Сортування у випадку масових санітарних втрат. Медична евакуація. Контроль стану пораненого.	2
2.	Тема 3. Методика та показання до проведення реанімаційних	2

	дій (непрямий масаж серця, дихання «з рота до рота», мішок «Амбу»	
3.	Тема 4. Дефібриляція. Види Дефібриляційних Пристроїв	2
4.	Тема 5. Опіки, відмороження, променеві ураження	2
5.	Тема 6. Переломи кісток. Класифікація переломів. Клінічні прояви при переломі кістки, способи інструментальної діагностики переломів. Принципи лікування переломів кісток Визначення вивиху.	2
6.	Тема 7. Закриті пошкодження м'яких тканин: забій, струс, розрив. Клініка, діагностика закритих пошкоджень м'яких тканин. Перша медична допомога, принципи лікування.	2
7.	Тема 8. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин: фурункул, карбункул, абсцес, флегмона, гідраденіт	2
8.	Тема 9 Утоплення. Визначення. Патофізіологія Лікування. Профілактика	2
9.	Тема 10 Кровотеча та крововтрата. Принципи зупинення. Правила накладання джгутів	2
10.	Всього:	18

4.3. Індивідуальні завдання

Індивідуалі завдання не заплановані для денної форми навчання.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Інструменти:

Наочні: демонстрація мультимедійних матеріалів, навчальні фільми.

Практичні: методичні розробки, манекени та інші засоби для відпрацювання практичних навичок.

Програмне забезпечення:

Інтеграція процесів планування, управління і контролю засвоєння знань з «Екстремальної медицини» обумовлена методичним забезпеченням навчального процесу:

1. Робоча програма з дисципліни.
2. Робочі тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС.
3. Методичні розробки, тези (конспекти, презентації) лекцій.
4. Методичні вказівки для студентів до практичних занять.
5. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
6. Інструктивно-методичні матеріали для поточного і підсумкового контролю знань (бази тестових завдань, перелік завдань для проведення контролю практичних навичок та теоретичних знань на практичних заняттях та підсумковому контролі).
7. Навчальна література, яка використовується при вивченні дисципліни.

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється шляхом перевірки знань студентів на заліку і іспиті згідно розкладу сесії.

У відповідності до положення про систему рейтингової оцінки знань студентів при вивченні дисципліни «Перша медична допомога» застосовується наступна система оцінювання роботи студентів.

У 4-му семестрі, де 9 тем, позитивна максимальна оцінка на кожному практичному занятті може до **13 балів**. Оцінка нижче 6 балів означає «незадовільно», заняття не зараховується і підлягає відпрацюванню в установленому порядку. Всього за семестр студент може набрати до 120 балів

На заліку студент може максимально отримати **80 балів**. Залік вважається складеним, якщо студент набрав **не менше ніж 50 балів**.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
4-й семестр Теми практичних занять з 1-ї до 9-ї	13 балів за кожен з тем
Разом за 9 тем:	120
Залік:	80
Разом:	120

6. Приклад екзаменаційних (залікових) тестів

Варіант 1

Надати відповідь на питання.

1. Визначення поняття кровотечі та крововтрати. Симптоми крововтрати та ускладнення в результаті крововтрати.
2. Причини, які викликають дихальні порушення.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Чоловік скаржиться на нудоту, відчуття важкості у верхніх відділах живота, відрижку. Зі слів постраждалого, з'їдена 4 години назад їжа могла бути недоброякісною. Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги.
2. Будівельник випадково наступив на іржавий цвях. Ранку обробив спиртовим розчином йоду, залишився на роботі. Чи правильно він зробив? Які ускладнення можливі в такому випадку? Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги в подібних випадках.

Варіант 2

Надати відповідь на питання.

1. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Заходи невідкладної допомоги при гострій кровотечі.
2. Хвороби з ознаками серцево-судинних порушень. Невідкладна допомога при хворобах, які мають перебіг з порушеннями роботи серцево-судинної системи.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У літнього хворого після інсульту з'явилася мацерація шкіри на сідницях. В області хрестця - поверхневий пролежень розмірами 4х6 см. Протягом тижня не було стільця. Які помилки були допущені у догляді за хворим? Перелічити особливості догляду за шкірою у важкохворих. Як зробити очищення кишечника?
2. Молода жінка випадково підкрутила стопу, виник сильний біль. При огляді: припухлість в області гомілковостопного суглоба, помірна болісність при пальпації, штовхоподібне навантаження на область п'яти безболісне. Яке ушкодження можна припустити? Перелічити об'єм і черговість надання першої долікарської медичної допомоги.

Варіант 3

Надати відповідь на питання.

1. Визначення поняття рани. Класифікація й ускладнення ран.
2. Симптоми зупинки серця та техніка проведення непрямого масажу серця, проведення серцево-легеневої реанімації. Симптоми хвороб з ознаками дихальних порушень.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Під час заготівлі сіна молода жінка випадково одержала поранення лівої гомілки косою. При огляді: стан постраждалої відносно задовільний. Шкірні покриви бліді. По зовнішній поверхні лівої гомілки рана розміром 3х15 см з рівними краями, з рани рясна кровотеча. Охарактеризуйте рану. Перелічити заходи першої і невідкладної долікарської допомоги.
2. В результаті загорання і вибуху ємності з бензином чоловік одержав опік обличчя і передньої поверхні тулуба. Хворий різко збуджений, на обличчі є міхури, що розкрилися, на передній поверхні грудної клітки - щільна темна корка, в області живота - міхури, що розкрилися. Укажіть площу і ступінь опіку. Яка перша долікарська медична допомога повинна бути зроблена постраждалому?

Варіант 4

Надати відповідь на питання.

1. Основні принципи надання долікарської допомоги при ранах. Профілактика інфікування рани.
2. Ознаки та симптоми задухи. Невідкладна допомога при порушенні прохідності дихальних шляхів. Профілактика задухи.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Під час пожежі чоловік одержав опік волосистої частини голови з утворенням міхурів із кров'янистим вмістом, а також опік спини з

утворенням міхурів із прозорим вмістом. Потерпілий кричить від болю, просить допомогти. Які ступінь і площа опіків? Вкажіть об'єм першої долікарської медичної допомоги.

2. В результаті падіння на зовнішню поверхню лівого плеча молода людина відчула різкий біль у плечі, що підсилюється при незначних рухах. При огляді: загальний стан задовільний. В області лівої ключиці припухлість, деформація, різка болючість при пальпації. Пальпаторно визначається випинання зовнішньої частини ключиці догори. При обережному натисненні акроміальний (зовнішній кінець) ключиці легко зміщається донизу, а як тільки пальці забирають, повертається в колишнє положення. Яке ушкодження можна припустити в даного постраждалого? Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги. Назвіть стандартні засоби для транспортної іммобілізації верхніх кінцівок.

Варіант 5

Надати відповідь на питання.

1. Поняття та види шоку. Заходи профілактики шоку.
2. Ускладнення опіків. Поняття опікової хвороби та опікового шоку.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У чоловіка 69 років після підняття ваги раптово з'явилася різка слабкість, почуття "провалювання", "червона завіса" перед очима. Через 10 хвилин хворий знепритомнів, в області лівого вуха утворилася темно-вишнева пляма. Права і ліва зіниці повернені вліво і нагору. Про виникнення якого невідкладного стану можна говорити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?
2. У чоловіка 48 років після пробіжки до автобусної зупинки з'явилися скарги на за грудиною біль, стискаючого характеру, відчуття завмирання серця, різку слабкість і почуття тривоги. Про виникнення якого невідкладного стану можна думати? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?

Варіант 6

Надати відповідь на питання.

1. Класифікація переломів кісток. Специфічні ознаки перелому кісток.
2. Долікарська допомога при гіпертермічному стані.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Жінка 42 років відзначає періодично виникаючі в ранковий час болі стискаючого характеру за грудиною, тривалістю 20-25 хвилин. Виникнення якого патологічного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?
2. Чоловік упав, ударився потилицею. Відзначає короткочасну втрату свідомості, була однократна блювота. Скаржитися на головний біль,

запаморочення, нудоту. При огляді: хворий в'ялий, на питання відповідає із важкістю. Шкірні покриви трохи бліді Пульс 68 у хвилину, ритмічний. У потиличній області підшкірний крововилив, різка болісність при пальпації. Хворий із важкістю нахилиє голову. Зіниці однакової ширини. Який вид ушкоджень можна припустити в даному випадку? Чи має хворий потребу в госпіталізації? Перелічити заходу першої долікарської медичної допомоги таким що постраждали.

Варіант 7

Надати відповідь на питання.

1. Види шин для проведення транспортної іммобілізації. Правила накладання шин.
2. Поняття судом та причини їх виникнення. Долікарська допомога при судамах різного походження.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У кабінеті стоматолога чоловік різко сплотнів і повільно опустився на підлогу. Що відбулося з пацієнтом? Як йому допомогти в умовах лікувальної установи?
2. В результаті наїзду автомобіля чоловік одержав тяжку травму. При огляді: різко блідий, без свідомості, дихання рідке, судорожне, пульс на променевих артеріях не визначається. Як називається такий стан? Яка перша долікарська медична допомога повинна бути зроблена постраждалому?

Варіант 8

Надати відповідь на питання.

1. Поняття та класифікація травм голови та хребта. Особливості надання долікарської допомоги при травмах голови.
2. Клінічні ознаки судинної недостатності та заходи щодо надання допомоги

Вирішити ситуаційні завдання.

1. З під уламків стіни витягнуто потерпілого. При огляді: обличчя і слизові оболонки різко синюшні, свідомість відсутня, не дихає, пульс на артеріях не визначається, серцевих скорочень немає. Охарактеризуйте стан потерпілого. Яка перша долікарська медична допомога повинна бути виконана за життєвими показниками?
2. Жінка тривалий час знаходилася на вулиці в тісному взутті в малорухливому стані при температурі - 10-15° С. Після зігрівання з'явилися сильні болі в стопах. Стопи багряного-синюшного кольору, набряклі. Набряк поширюється на гомілки. На тильній поверхні стоп є міхури з прозорим вмістом. Чутливість шкіри пальців відсутня. Який характер ушкодження? Перелічити заходи долікарської медичної допомоги.

Варіант 9

Надати відповідь на питання.

1. Термічні травми. Класифікація опіків за глибиною враження.
13. Поняття сонячного та теплового удару. Клінічна картина.
2. Прояви та причини виникнення гострого болю у животі, надання долікарської допомоги.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У мисливця, що взимку тривалий час знаходився нерухомо в засаді, спочатку з'явилися болі в обох стопах, а потім оніміння. При ходьбі відзначав підгортання стоп, "ноги не слухалися". При огляді: різкий набряк обох гомілок і стоп. Після зігрівання шкіра стоп стала багряно-синюшною, відсутня чутливість стоп. З'явилися міхури з кров'янистим вмістом. Визначте ступінь відмороження. Яка долікарська медична допомога повинна бути зроблена постраждалому? Чи потребує він у госпіталізації?
2. В результаті автомобільної аварії у водія виявлена рана лівого плеча, тупа травма носа. З рани плеча рясна кровотеча. Накладена пов'язка промокає червоною кров'ю. З носа продовжується кровотеча. Потерпілий блідий, пульс частий, на лівій руці не визначається. Як зробити тимчасову зупинку кровотечі? Назвіть інші заходи першої долікарської медичної допомоги.

Варіант 10

Надати відповідь на питання.

1. Відмороження. Профілактика відморожень та гіпотермічного стану.
2. Етіологія та патогенез отруєнь. Види отруйних речовин. Шляхи проникнення отруйних речовин до організму людини. Профілактика отруєнь.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. В результаті автомобільної аварії при падінні мотоцикліст одержав поранення руки і ноги. При огляді: на передпліччі рана розміром 2x6 см, з нерівними краями, забруднена землею, з рани помірна кровотеча. На гомілці і колінному суглобі рани розміром 7x15 см з відшаруванням шкіри вбік колінного суглоба. Охарактеризуйте отримані ушкодження. Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги на місці події й у лікарні до приходу лікаря.
2. У чоловіка, який тривалий час знаходився на морозі, з'явилися болі, почуття оніміння пальців стоп. Після зігрівання розвився набряк обох стоп. На пальцях з'явилися міхури з кров'янистим вмістом. Який характер ушкодження і його ступінь. Перелічити заходи долікарської медичної допомоги потерпілому.

Варіант 11

Надати відповідь на питання.

1. Причини виникнення цукрового діабету. Профілактика діабету.
2. Тактика долікарської допомоги при сторонніх тілах різних органів.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У жінки 43 років протягом останніх 3 днів стали наростати набряки

на обличчі, ногах, з'явилася загальна і м'язова слабкість, шкірна сверблячка, неприємні відчуття в області живота. Артеріальний тиск 200/140 мм рт.ст. З попереднього опитування стало відомо, що вона вже 18 років лікується у нефролога. Виникнення якого невідкладного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?

2. На вулиці виявлена людина без ознак життя: свідомість відсутня, рухи грудної клітки не видно, пульс на сонній артерії відсутній, тони серця не прослухуються. Як встановити, чи жива людина? Як треба діяти в подібній ситуації?

Варіант 12

Надати відповідь на питання.

1. Долікарська допомога при укусах тваринами та отруйними комахами.
2. Тромбоемболія легеневої артерії: етіологія, клінічні синдроми. Перша долікарська допомога

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У чоловіка 28 років через 15 хвилин після укусу бджоли виникло відчуття садіння в горлі. Незабаром з'явилися свистячі хрипи і хворий почав відчувати недостачу повітря. Виникнення якого невідкладного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?
2. Робітник одержав опік китиці і передпліччя розплавленим металом. У нього різкі болі в області опіку. При огляді: на тильній поверхні кисті і нижньої частини передпліччя темна кірка, щільна на дотик, різка червоність середньої і верхньої третин передпліччя, рухи пальців китиці неможливі. Назвіть ступінь опіку. Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги хворому.

Варіант 13

Надати відповідь на питання.

1. Поняття про алергію. Характеристика анафілактичних реакцій, клінічні прояви анафілактичного шоку, тактика надання невідкладної допомоги.
2. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Заходи невідкладної допомоги при гострій кровотечі.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. У літнього хворого після інсульту з'явилася мацерація шкіри на сидницях. В області хрестця - поверхневий пролежень розмірами 4x6 см. Протягом тижня не було стільця. Які помилки були допущені у догляді за хворим? Перелічити особливості догляду за шкірою у важкохворих. Як зробити очищення кишечника?
2. Під час заготівлі сіна молода жінка випадково одержала поранення лівої гомілки косою. При огляді: стан постраждалої відносно задовільний. Шкірні покриви бліді. По зовнішній поверхні лівої гомілки рана розміром 3x15 см з рівними краями, з рани рясна

кровотеча. Охарактеризуйте рану. Перелічити заходи першої і невідкладної долікарської допомоги.

Варіант 14

Надати відповідь на питання.

1. Невідкладна допомога при хворобах, які мають перебіг з дихальними порушеннями.
2. Організація першої медичної допомоги в умовах військового часу.

Вирішити ситуаційні завдання.

1. Жінка тривалий час знаходилася на вулиці в тісному взутті в малорухливому стані при температурі - 10-15° С. Після зігрівання з'явилися сильні болі в стопах. Стопи багряного-синюшного кольору, набрякли. Набряк поширюється на гомілки. На тильній поверхні стоп є міхури з прозорим вмістом. Чутливість шкіри пальців відсутня. Який характер ушкодження? Перелічити заходи долікарської медичної допомоги.
2. В результаті падіння на зовнішню поверхню лівого плеча молода людина відчула різкий біль у плечі, що підсилюється при незначних рухах. При огляді: загальний стан задовільний. В області лівої ключиці припухлість, деформація, різка болючість при пальпації. Пальпаторно визначається випинання зовнішньої частини ключиці догори. При обережному натисненні акроміальний (зовнішній кінець) ключиці легко зміщається донизу, а як тільки пальці забирають, повертається в колишнє положення. Яке ушкодження можна припустити в даного постраждалого? Перелічити заходи першої долікарської медичної допомоги. Назвіть стандартні засоби для транспортної іммобілізації верхніх кінцівок.

Варіант 15

Надати відповідь на питання.

1. Хвороби, які супроводжуються ознаками серцево-судинних порушень. Основні симптоми і клінічні прояви хвороб з ознаками серцево-судинних порушень.
2. Поняття і класифікація травм опорно-рухового апарату. Алгоритм надання долікарської допомоги при травмах опорно-рухового апарату.

Варіант 16

Вирішити ситуаційні завдання.

1. З під уламків стіни витягнуто потерпілого. При огляді: обличчя і слизові оболонки різко синюшні, свідомість відсутня, не дихає, пульс на артеріях не визначається, серцевих скорочень немає. Охарактеризуйте стан потерпілого. Яка перша долікарська медична допомога повинна бути виконана за життєвими показниками?
2. Жінка 42 років відзначає періодично виникаючі в ранковий час болі стискаючого характеру за грудиною, тривалістю 20-25 хвилин.

Виникнення якого патологічного стану можна припустити? Які заходи першої долікарської допомоги необхідно зробити в даному випадку?

Варіант екзаменаційного білету № «0»

1. Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, симптоми та синдроми, діагностику, лікування
2. Правила обстеження потерпілих з невідкладними станами. Первинний та вторинний огляд.
3. Правила накладання джута «КСТ»
4. Медичне сортування, етапи медичного сортування

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні

1. Медицина катастроф. Військова медицина : рек. анотований бібліогр. покажч. / уклад.: Н. Б. Гавриш, В. В. Хівренко, І. М. Лазоренко, Л. М. Драган. – Х., 2018. – 36 с.
2. Медицина надзвичайних ситуацій [текст] підручник / Б.Д.Халмурадов, П.Б.Волянський – К. : Центр учбової літератури, 2016.–208 с. ISBN 978-617-673-478-9
3. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога Іван Зозуля, Валентина Боброва, Георгій Роцін. Медицина. Українська. 2017.

7.1. Допоміжні

1. Васійчук В.О. Основи цивільного захисту: навч. посіб. – Львів, 2010. – 384 с.
2. Військово-медична підготовка / Під редакцією професора Бадюка М.І. – К.: «МП Леся», 2007.- 482 с.
3. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МИ МОЗ України, Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика [Гурев С.О., Миронець С.М., Роцін Г.Н. та ін.] – К.: 2009. – 209 с.

7.2. Інформаційні ресурси в інтернеті

1. Сайт Верховної Ради України: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>.
2. Сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Режим доступу: <http://www.dsns.gov.ua/>.
3. Сайт Міністерства охорони здоров'я України: Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>.
4. Інформаційно-правовий портал «Закони України»: Режим доступу: <http://nazakon.com>.
5. Про затвердження правил Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико-санітарної допомоги): Наказ МОЗ України від 23.02.2012 №129 - Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/na/portal/hsccekomlaw/>.

6. Європейська база даних «Здоров'є для всіх», Копенгаген: ЕРБ ВОЗ. - // Режим доступу: <http://www.euro.who.inf>.
7. Постанова КМУ «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях» // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/192-99-%D0%BF>.